

OKVIRNA KONVENCIJA ZA ZAŠTITU NACIONALNIH MANJINA

Pitanja i odgovori

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Što je Okvirna konvencija?

Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina stupila je na snagu 1998. godine. Sveobuhvatan je međunarodni ugovor kojemu je cilj zaštita prava pripadnika nacionalnih manjina.

Zašto se zove Okvirna konvencija?

U tekstu Okvirne konvencije zapisana su prava koja imaju pojedinci kao i komplementarne obveze koje države trebaju poštovati. Iako je konvencija pravno obvezujući dokument prema međunarodnom pravu, riječ „okvirna“ naglašava prostor koji države članice imaju za prilagodbu nekih odredbi Konvencije specifičnim situacijama u njihovim zemljama, kroz nacionalno zakonodavstvo i državne politike.

” ... pluralističko i istinski demokratsko društvo treba poštovati ne samo etnički, kulturni, jezični i vjerski identitet svakog pripadnika nacionalne manjine, nego i stvarati odgovarajuće uvjete koji im omogućuju izražavanje, očuvanje i razvoj tog identiteta ...

Tko je zaštićen Okvirnom konvencijom?

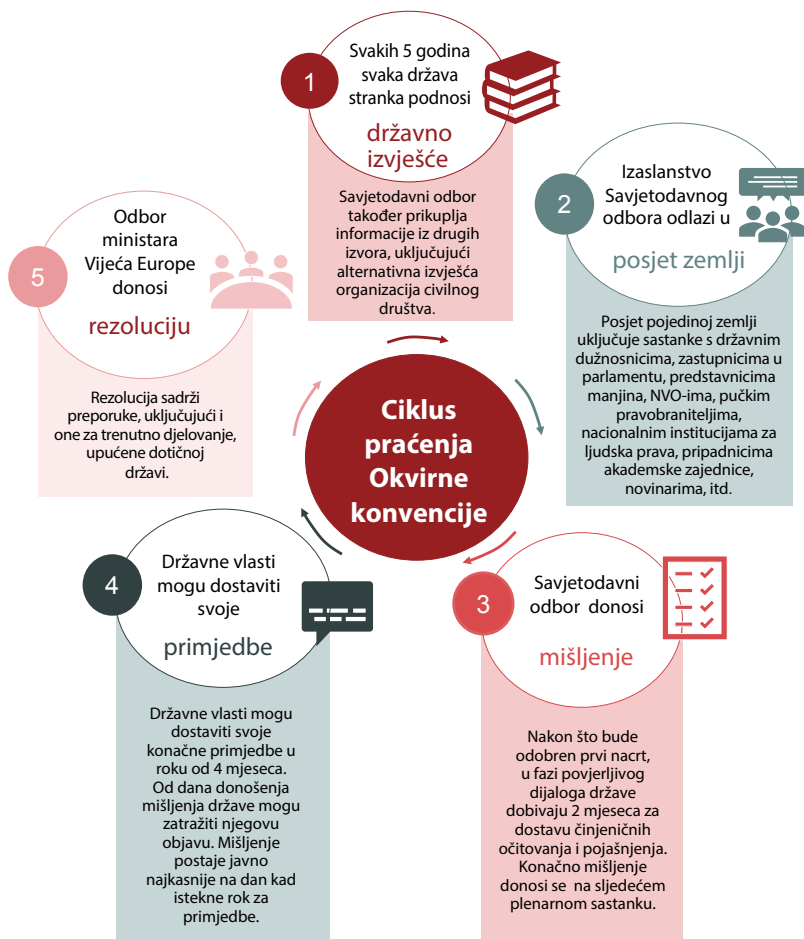
Okvirna konvencija ne sadrži definiciju „nacionalne manjine“. Svaka država članica ima slobodu procjene prilikom definiranja skupina koje su pokrivena konvencijom na njezinom državnom području. Ta definicija ne smije biti diskriminirajuća, mora biti sastavljena u dobroj vjeri u skladu s općim načelima međunarodnog prava, uključujući i načelo slobodne samoidentifikacije.

Načelo slobodne samoidentifikacije znači da pojedinci imaju pravo sami odlučiti žele li da se prema njima postupa kao prema pripadnicima nacionalne manjine. Međutim, njihova se odluka mora temeljiti na objektivnim mjerilima povezanim s njihovim identitetom, kao što su religija, jezik, tradicija i kulturna baština.

Države imaju raznolike pristupe u odnosu na definiciju nacionalne manjine prema Okvirnoj konvenciji: od restriktivnog pristupa s, na primjer, utvrđenim popisom tradicionalnih skupina koje će uživati zaštitu Okvirne konvencije, do otvorenijeg pristupa koji fleksibilno primjenjuje članke konvencije na široki spektar skupina.

Kako se prati Okvirna konvencija?

Okvirnu konvenciju prati Odbor ministara Vijeća Europe zajedno sa Savjetodavnim odborom za Okvirnu konvenciju, tijelom koje čini 18 neovisnih stručnjaka.

” ... previranja u europskoj povijesti pokazala su kako je zaštita nacionalnih manjina bitna za stabilnost, demokratsku sigurnosti i mir na ovom kontinentu ...

Prava koja imaju pripadnici nacionalnih manjina

i komplementarne obveze koje države moraju poštovati

Slobodno izražavanje etničkih, kulturnih, jezičnih i vjerskih identiteta - Ne biti diskriminiran - Promicanje **djelotvorne jednakosti** - Očuvanje i razvoj manjinskih kultura, religija i jezika - Promicanje **međukulturnog dijaloga** i zaštita pripadnika nacionalnih manjina od neprijateljskog odnosa i nasilja prema njima - Pravo na slobodu okupljanja, udruživanja, izražavanja, misli, savjesti i religije - Promicanje raznolikog **medijskog prostora** emitiranjem na manjinskim jezicima i potpora manjinskim medijima - Uporaba manjinskih **jezika** u kontaktu s vlastima u područjima koja nacionalne manjine tradicionalno nastanjuju ili ih je znatan broj - Prikaz osobnih imena, imena mjesta i ostalih topografskih oznaka na manjinskim jezicima - Omogućivanje **pristupa obrazovanju** svima i njegovanje međukulturnog znanja - Podučavanje materinskog jezika i podučavanje na materinskom jeziku, u privatnim i javnim školama - Biti sposoban utjecati na **javno donošenje odluka** za pitanja koja pogađaju pripadnike nacionalnih manjina - Sudjelovanje u **kulturnom, društvenom i gospodarskom** životu - Suzdržavanje od prekrajanja granica izbornih jedinica radi ograničavanja manjinskih prava - Promicanje manjinskih prava kroz bilateralnu, multilateralnu i prekograničnu suradnju

Gdje su pripadnici nacionalnih manjina zaštićeni Okvirnom konvencijom?

Okvirna konvencija na snazi je u 39 država. Postoji poseban sporazum o monitoringu s Misijom privremene uprave Ujedinjenih naroda na Kosovu (UNMIK) koji se odnosi na Kosovo*.

► Države članice Okvirne konvencije

Albanija	Estonija	Malta	San Marino
Armenija	Finska	Republika Moldova	Srbija
Austrija	Gruzija	Crna Gora	Slovačka Republika
Azerbajdžan	Njemačka	Nizozemska	Slovenija
Bosna i Hercegovina	Mađarska	Sjeverna Makedonija	Španjolska
Bugarska	Irska	Norveška	Švedska
Hrvatska	Italija	Poljska	Švicarska
Cipar	Latvija	Portugal	Ukrajina
Češka Republika	Lihtenštajn	Rumunjska	Ujedinjena Kraljevina
Danska	Litva	Ruska Federacija	

► Države koje su potpisale, ali nisu potvrdile Okvirnu konvenciju

Belgija	Island
Grčka	Luksemburg

► Države koje nisu ni potpisale ni potvrdile Okvirnu konvenciju

Andora	Monako
Francuska	Turska

* Sva upućivanja na Kosovo, bilo na teritorij, institucije ili stanovništvo, u ovom će se tekstu tumačiti potpuno u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda 1244 i ne prejudicirajući status Kosova.

” ... stvaranje klime snošljivosti i dijaloga potrebno je kako bi se omogućilo da kulturna raznolikost bude izvor i čimbenik, ne podjele nego obogaćenja društva ...

INFORMACIJE

Kontakt:

Tajništvo Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina

Vijeće Europe
F-67075 Strasbourg Cedex
minorities.fcnm@coe.int

www.coe.int/minorities

Više informacija o ulozi NVO-a:

www.coe.int/en/web/minorities/role-of-ngos

www.coe.int

Vijeće Europe vodeća je organizacija za zaštitu ljudskih prava na našem kontinentu. Broji 47 država članica, uključujući sve članice Europske unije. Sve države članice Vijeća Europe potpisale su Europsku konvenciju o ljudskim pravima, međunarodni ugovor kojemu je cilj zaštita ljudskih prava, demokracije te vladavine prava. Europski sud za ljudska prava nadgleda provedbu Konvencije u državama članicama.

